

Kapasite kullanım oranı düşerken programın raf ömrü kısalıyor mu?

En kolay sonuç alınabilecek enflasyon alanında bile debelenip duruyoruz.

EKONOMİDE UFUK TURU

Fatih Özatay

fatih.ozatay@etu.edu.tr

Nasıl Bir Ekonomi Youtube Kanalı'nda pazar günleri 14:00'te canlı olarak Ekonomi ve Hukukta Akıselim Programı yayımlanıyor. Üçüncü program geçtiğimiz pazar günü yapıldı. Programın üç devamlı katılımcısı var: Daha İyi Yargı Derneği Başkanı Mehmet Gün, Hakan Güldağ ve ben. Bu programda güncel ve çok önemli bir konu ele alındı: Yeniden yapılandırma, konkordato ve iflas başvuruları. Konunun uzmanları hukukçular Prof. Dr. Muhammet Özekes ve Prof. Dr. Oğuz Atalay ile Finansal ve Operasyonel Yapılandırma Profesyonelleri Derneği (FOYDER) Yönetim Kurulu üyesi Cengiz Göğebakan yayına konuk olarak katıldılar. Üç değerli uzman çok önemli bilgiler sundular.

Mevcut arkaik konkordato ve iflas düzenlemelerinin nasıl iflas ettiğini ve ne gibi değişiklikler yapılması gerektiğini uzmanlarından öğrenmek

için yayını dinlemenizi öneririm.

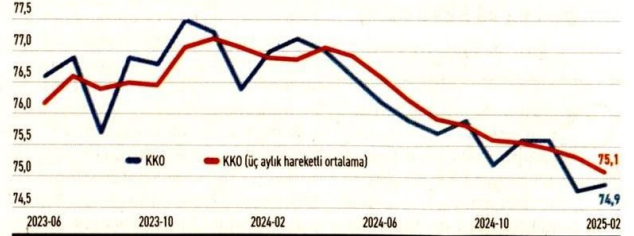
Olumlu sonuca dair şüpheler giderek yaygınlaşıyor

Konunun gündeme gelmesinin iki temel nedeni var. Birincisi, Meclis'te iflas yasasına ilişkin çalışmalar yapıyor olması. İkincisi ise Hakan Güldağ'ın programın açılışında dile getirdiği veriler. Buna göre son aylarda özellikle yeniden yapılandırma başvurularında belirgin bir artış gözleniyor. Haziran 2023'te uygulanmaya başlanan programın doğru yönde ama oldukça eksik bir program olduğunu defalarca belirttim. Hem programın ilk aylarında yapılan yanlışlıklar (özellikle uzun sürece yayımlanan çok kademeli faiz artışları) hem de bu eksiklikler programdan istenilen sonuçların alınmasını geciktiriyor. Dahası olumlu sonuçların ne derecede elde edilebilir olduğu hakkında şüpheler giderek yaygınlaşıyor. Bir de buna programın temel eksikliği olan hukuk ve yargı sistemimizi iyileştirici düzenlemelerin daha da kötü yönde gelişim gösterdiği gerçeğini ekleyin. Durum iç açıcı değil. En kolay sonuç alınabilecek enflasyon alanında bile debelenip duruyoruz.

Aşağı doğru eğilim belirgin

Cuma günü 2024'ün son çeyreğinin GSYH gerçekleşmesini öğreneceğiz. İkinci ve üçüncü çeyrekte ekonomimiz bir önceki çeyreğe kıyasla sınırlı ölçüde küçülmüştü. Son çey-

Kapasite Kullanım Oranı: Haziran 2023-Şubat 2025 (%)

Hem ocak hem de şubat ayı değerleri, 'rasyonele dönüş' kod adlı programın uygulanmaya başlamasından bu yana gerçekleşen en düşük kapasite kullanım oranlarına işaret ediyor.

reğe ilişkin yayımlanan göstergeler, bu çeyreklere kıyasla dördüncü çeyrekte ekonomide kısıtlı bir toparlanma yaşanmış olabileceğini ima ediyorlar. Ama 2025'in ilk göstergeleri, dördüncü çeyrekte toparlanma ol-

muşsa bile bunun sürmediği yönünde emareler sunuyorlar. Dün yayımlanan şubat ayı kapasite kullanım oranı bunlardan biri. Şubatta bir önceki aya kıyasla sadece 0,1 puan yükselme var kapasite kullanım oranında. Ama hem ocak hem de şubat ayı değerleri, 'rasyonele dönüş' kod adlı programın uygulanmaya başlamasından bu yana gerçekleşen en düşük kapasite kullanım oranlarına işaret ediyorlar. Grafikte Haziran 2023'ten bu yana mevsim etkisinden arındırılmış aylık kapasite kullanım oranı ile üç aylık hareketli ortalamasının hareketleri yer alıyor. Aşağı doğru eğilim oldukça belirgin. Elbette bu basit analiz eğilimin sürüp sürmeyeceğini söylemiyor. Ama reel sektörde işlerin yolunda olmadığına işaret ediyor. Dolayısıyla da bu eksik programın uygulama sürecinde sık sık gündeme gelen soru bir kez daha boy gösteriyor: Programın raf ömrü kısalıyor mu?